

Het gebruik van biologisch versus traditioneel geteeld bosplantsoen in de praktijk

— Gert Kranenburg & Sven de Vries

Overzicht van de proefaanleg kort na het planten.
(foto's Sven de Vries)

Leden van de begeleidingsgroep in de proefbeplanting twee groeiseizoenen na aanleg.

tingen aangelegd. Direct na aanleg zijn de groei en de vorm onderzocht. Dit onderzoek werd na het eerste groeiseizoen herhaald en tevens de slaging vastgesteld. De waarnemingen zullen tot en met eind 2004 worden herhaald.

Voorlopige resultaten

Na een groeiseizoen blijkt er tussen de beide teeltwijzen geen verschil te zijn in het slagingspercentage. Wel is er behalve verschil in groei door de teeltwijze is er verschil in groei tussen de herkomsten geconstateerd. Bij uitschakeling

Het uitplanten van Es met een twee rijige plantmachine.

De vraag naar biologisch geteeld materiaal mag dan groeien, het is de vraag hoe biologisch geteeld plantmateriaal zich na uitplant in het bos zal ontwikkelen in vergelijking met traditioneel geteeld bosplantsoen. Alterra doet onderzoek maar ziet na twee jaar nog geen belangrijke verschillen.

Biologisch geteelde boomkwekerijgewassen komen in Nederland steeds meer in de belangstelling omdat een dergelijke productiewijze van het teeltmateriaal maatschappelijk belangrijk wordt geacht. De vraag naar biologisch geteeld plantsoen zal in de toekomst naar verwachting nog toenemen, aangezien zowel overheden als particuliere instellingen steeds meer zorg aan het milieu besteden. De Nederlandse Bond van Boomkwekers (NBvB) ziet de biologische boomteelt als één van de mogelijke productiemethoden om goed te kunnen voldoen aan de wensen van de markt en de maatschappij. Maar dan moet het biologisch geteelde materiaal wel minstens even goed zijn.

Veldproeven

Alterra heeft samen met de Kultuurgroep voor Bos- en Haagplantsoenkwekers van de NBvB, Staatsbosbeheer en het Boschap een onder-

zoek opgezet waarbij het teeltmateriaal van biologisch en niet-biologisch geteeld plantsoen met elkaar wordt vergeleken. Doel was om te onderzoeken of er bij de aanleg verschillen optreden en of deze verschillen gevolgen hebben op de slaging en de verdere ontwikkeling. Bovendien is het belangrijk om te weten welke verschillen wat voor verdere ontwikkelingen veroorzaken.

In de begeleidingsgroep zitten behalve Staatsbosbeheer en de NBvB ook het Expertisecentrum van het ministerie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EC-LNV) en de gebruikers van bosplantsoen. In overleg met deze begeleidingsgroep is er voor gekozen om het onderzoek te beperken tot de eik, es, beuk, zoete kers, meidoorn, els, veldsdoorn en grove den. Bij de start van het onderzoek was echter niet van al deze soorten zowel biologisch geteeld als niet-biologische geteeld materiaal aanwezig. Daarom zijn meidoorn en veldsdoorn niet verder in het onderzoek meegenomen.

Van de resterende zes soorten waren negen herkomsten beschikbaar, die zowel biologisch als traditioneel geteeld werden. Met deze soorten zijn in het voorjaar van 2002 drie proefbeplan-

van het herkomsteffect werd bij de soorten eik, els, beuk en grove den een iets betere groei van het regulier geteeld plantsoen waargenomen dan bij het biologisch geteelde plantsoen. De es en de zoete kers zijn daarentegen biologisch geteelde iets beter af. Deze groeiverschillen zijn echter nog zeer gering en niet significant. Waarschijnlijk zal er na vier groeiseizoenen een duidelijker beeld zijn van de eventuele verschillen.

Gebruikers van de resultaten

Bosbeheerders en beheerders van landschappelijke beplantingen kunnen de resultaten van dit onderzoek gebruiken bij een beslissing om al dan niet biologisch geteeld plantmateriaal te gebruiken voor bosaanleg of herbebossingen. Boomkwekers kunnen op hun beurt dan weer beter inspelen op die vraag. Afhankelijk van de boomsoort en de doelstelling van de beplanting, kan in ieder geval bewuster worden gekozen voor de teeltwijze van het te gebruiken plantsoen. ♦

Gert Kranenburg en Sven de Vries werken bij Alterra